

Periode	Uke	Kompetansemål	Tema & Innhold	Vurdering	Aktuelt
Demokrati & medborgerskap/Lagskole	33	bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag	Europeisk geografi → Sammenligne to land i Europa - øst mot vest → Sammenligne land - FN → Vet hva ordet demografi betyr → Kan plassere land på kart → Kjenne til begreper knyttet til demografi og statistikk	Kartquiz (vippeopplegg) Plakat "Øst og mot vest-europa" sammenligningsoppgave.	
	34	bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor		Kartquiz (vippeopplegg) Plakat "Øst og mot vest-europa" sammenligningsoppgave.	
	35	bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor		Kartquiz (vippeopplegg) Plakat "Øst og mot vest-europa" sammenligningsoppgave.	

	36	gyldige og relevante funnene er sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag			
	37	vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet	Arbeid, inntekt og forbruk → Kan forklare viktige økonomiske begreper: ○ Forbruk, kreditt, lån, rente → Kan tenke over hvordan gjøre gode økonomiske valg. Film: Lukusfellen – Episode 1 sesong 22 Tekster: - Inntekter og utgifter - Arbeid – hvorfor jobber vi?	Oppgave: “Rydde i Petters økonomiske rot.”	
	38	beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer			
	39				
	40	HØSTFERIE			
Bærekraftig Utvikling	41	sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår,	<u>Kampen om Afrika - kappløp om kolonier og ressurser</u>	Arbeidsark Muntlig aktivitet	FN-dagen 24. oktober

	42	bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag	<ul style="list-style-type: none"> → Europa anno 1870 – forstå hva imperialismen er og hvordan det påvirket “kappløpet om Afrika” → Hva er diplomati og hvorfor driver land med det → Forstå hvordan Imperialisme og kolonisering la grunnlaget for første verdenskrig → Forstå hvordan kolonisering la grunnlaget for slik Afrika er i dag 	Begrepsforståelse	
	43	gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om			
	44	endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene			
	45	utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur	<p>Første verdenskrig</p> <ul style="list-style-type: none"> → Jobbe med store arbeidsark → Klippe, lime og plassere viktige land, flagg og personer riktig fra den første verdenskrig → Forklare utbruddet til krigen basert på flere årsaker → Sammenligne tidligere tiders krigføring med hvordan de førte krig i 1.vk. 	Prøve Oversiktsark A3 - MAPPE Tavleundervisning Gruppeaktiviteter Muntlig aktivitet i timen	<p>11.11 slutten på første verdenskrig</p>
	46	gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen			

	47	forutsetninger kunne ha hindret konfliktene gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges	→ Reflektere over den teknologiske utviklingen og hvordan dette ledet til store dødsfall og lidelser → Forklare konsekvensene av krigen		
	48	utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd			
	49				
	50				
	51	JULEFERIE			
	52				
Medier & teknologi	1		→ Stor prøve om første verdenskrig – forberedelse → Hvordan skrive notater og øve til prøven		

	2		<ul style="list-style-type: none"> → Stor prøve om første verdenskrig – forberedelse → Hvordan skrive notater og øve til prøven 		
	3	<p>drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger</p> <p>reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst</p> <p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene</p> <p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust,</p>	<p>Mellomkrigstid</p> <ul style="list-style-type: none"> → Jobbe med begrepene: Ideologi, styresett og økonomi → Europa anno 1919 - forstå de største endringene og hvordan det skapte spenninger i Europa. → Forklare hva nasjonalsosialismen, fascisme og kommunisme er → Viktige hendelser under mellomkrigstiden → Hitlers vei til makten → Krigens utbrudd 	<p>Muntlig aktivitet</p> <p>Kortprøve - 30 minutter</p> <p>Lage tidslinje i klassen</p>	<p>Holocaustdagen</p> <p>27.01 (besøk på Arkivet)</p>
	4				
	5				

		og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges			
	6	<p>reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser</p> <p>utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten</p> <p>reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold</p>	<p>Uke 6 – seksualundervisning Undervisning med helsesykepleier Klassediskusjoner</p>		
	7		<p>Mellomkrigstid – fortsettelse og avslutning</p>		
	8	VINTERFERIE			

Kulturskolen	9	drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger	Andre verdenskrig → Hvem, hva, hvor og når – historisk og geografisk oversikt over krigen	Debatt – den brukne geværs politikk – pasifisme mot nasjonalt forsvar Geografi quiz Dybdeprosjekt Velge 1 av 3 vurderingsformer: prøve(?), presentasjon eller fagartikkel.	
	10	reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst			
	11	gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene			
	12				
	13				
	14	PÅSKEFERIE			
Aktivitetsskolen	15	gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges	Andre verdenskrig – fortsettelse → Krigen i Norge → Holocaust – folkemord og forfølgelse i Europa under krigen → Elevenes valg → Verden etter krigen	Muntlig aktivitet Prøve	9. april – Invasjonen av Norge 1940
	16				
	17				
	18				

	19		<p>HESTAPO</p> <p>→ Heldagsprosjekt hvor elevene setter seg inn i virkemidler brukt av ufrie styresett</p> <p>→ Lære seg hva demokrati er ved å ødelegge det</p>	Propagandavideo	8. mai – FRIGJØRINGSDAGEN HESTAPO
	20	reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine	<p>En global verden</p> <p>→ FN og internasjonalt samarbeid</p> <p>→ Fattigdom og rikdom i verden</p> <p>→ Internasjonal handel</p>	Muntlig diskusjoner Oppgavearbeid Presentasjon i grupper	
	21				
	22				
	23				
	24	<p>vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet</p> <p>utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur</p> <p>sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag</p>			

Hvilke kompetansemål har vi hatt i skoleåret 24/25

bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er

vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår

drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger

utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur

reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst

sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag

gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene

gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges

utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd

gjøre rede for forforskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå

ÅRSPLAN 9. Trinn (24/25) SAMFUNNSFAG

beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn

vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet

reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold

utforske og reflektere over egne digitale spor og muligheten for å få slettet sporene og verne om egen og andres rett til privatliv, personvern og opphavsrett

reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser

reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine

utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten

beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt

beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer